

Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Türkiye Voleybol Antrenörlerinin Sosyal Tercihleri ve Mesleklerine Bakışları

Faruk Korkmaz, N.H. Korkmaz, Ramiz Arabacı,

Aygül Akça, Cengiz Akça

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi

*fkorkmaz@uludag.edu.tr, nhasilkorkmaz@uludag.edu.tr,
ramizar@uludag.edu.tr, aakca@uludag.edu.tr, cengizakca@uludag.edu.tr*

Özet. Yüksek standartta bir spor eğitimi, nitelikli yetiştiriciler ile güçlü ve yetenekli sporculara gereksinim duyar. Araştırmacıların ortaya çıkardığı tüm verileri değerlendiren ve sporcularına yüksek standartta eğitimi vermeye çalışan antrenörler önemli konumdadır. Başarılı antrenörler genellikle dengeli, kendine hakim, sosyal bir kişiliğe sahiptirler.

Bu araştırmanın amacı, Bursa ili voleybol antrenörlerinin sosyal tercihlerini ve mesleki yapılarını tespit ederek, bir eğitimcide bulunması gereken davranışları gösterip göstermediğini belirlemek, antrenörlerin işlevsel sorunlarını, mesleki beklentilerini ortaya koyarak ilgililere mesajlar ve öneriler sunmaktır.

Araştırmamıza 109 erkek, 21 bayan voleybol antrenörü katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Analiz sonuçları %, frekans ve ki kare aracılığıyla tespit edilmiştir. Araştırmamıza katılan antrenörlerin öğrenim durumlarına bakıldığında % 76'sı üniversite mezunudur. Yine antrenörlerin % 61,5'i antrenörlüğü yan çalışma alanı olarak yapmaktadırlar. Antrenörlüğü özel çaba gerektiren bir meslek olarak gören antrenörler, bu mesleği yapmaktan

memnun olduklarını belirtmişlerdir. Çalışma koşullarını önemli sorun olarak gören antrenörler, meslektaşlarıyla bazen çatışma yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Sporcuların eğitiminin niteliğini geliştirmek, antrenörlerin niteliğini geliştirmekle eşanlamlıdır. Antrenörün niteliği sporcunun, sporcunun niteliği, ülke sporunun niteliğinin yükselmesinde temel unsurlardır. Antrenörlerin hangi niteliklere sahip olması gerektiği konusundaki çalışmaların çoğalarak devam etmesi ve yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, antrenör yetiştiren kurumlarda ve kademe eğitimlerinde öğrenim görenlerin yönlendirilerek, antrenör olacakların niteliklerinin bu ilkeler ve özellikler çerçevesinde yükseltilmesi ülke sporunun geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelime: Antrenör, kalite.

Abstract. A sports education with a high standard requires qualified trainers and skillful sportsmen. The trainers who evaluate all the data produced by researchers and aim to give their students high standard education have important positions. Successful trainers generally have personalities that make them balanced, self-possessed and outgoing people.

This study aims to determine the social preferences and professional qualities of the volleyball trainers in Bursa, find whether they act in the way an educator is supposed to do and, disclosing the trainers' professional problems and expectations, give messages and suggestions to the authorized people.

109 male and 21 female volleyball trainers participated in our study. The data collected in the study were analyzed with SPSS program. The analyses results were evaluated by means of %, frequency and q-square. 76% of the participant trainers were university graduates. 61,5% of them were doing coaching as their supplementary work. They declared that they consider being a trainer a job requiring special concentration and effort and they are happy to do it. They see the working conditions as an important problem and they indicated they sometimes have conflicts with their colleagues.

Improving the quality of sportsmen education is synonymous with improving the trainer qualities. While trainer quality is the main factor in enhancing a sportsman's quality, sportsman quality has the same function in raising a country's quality in sports. It is very important in terms of the future of the sports in the country to carry out studies on the issue of what

qualities trainers have to have and according to the results obtained and principles determined, direct the students in the trainer education institutions to a way at the end of which they could be qualified trainers.

Key Words: Trainer, qualities.

Giriş

Güçlü, dinamik ve hırslı bir uluslararası federasyon tarafından desteklenen, hızlı bir şekilde olgunluğa doğru ilerleyen ve üst düzey sporlar ailesinde yerini bulan voleybol; halka yakın, eğlenceli, plajda ve kapalı salonda oynanabilen bir spor özelliğindedir. Hem kulüpler hem de uluslararası arenada hak ettiği yeri alan voleybol, karakteristikleri ve üstün kaliteli spor yapısı dolayısıyla 21. yüzyılın spor dalı olma yolundadır. Voleybolun niteliklerinin daha yukarılara çekilmesi için voleybol ailesinin ve voleybolla ilgilenen herkesin daha iyi eğitilmesi ve çok daha fazla çalışması gerekmektedir (Velasko, 45). Yüksek standartta bir spor eğitimi, nitelikli yetiştiriciler ile güçlü ve yetenekli sporculara gereksinim duyar. Uygun yeteneklerin erken tespiti ve bunların kusursuz teknik eğitimle donatılmaları, kaliteli sporcuların yetiştirilmesine temel teşkil eder (Korkmaz, 3). Sportif eylemlerde bulunan sporcuların başarısının artırılmasında, fizyologlar, psikologlar, sosyologlar, hareket bilimcileri, beslenme uzmanları, spor hekimleri yoğun bir şekilde araştırmalar yaparak bu başarıya olgusuna katkı sağlamaya çalışırlar. Yapılan tüm araştırmaları ve ortaya çıkan tüm verileri değerlendiren ve sporcularına yüksek standartta bir eğitimi bire bir vermeye çalışan antrenörler en önemli konumdadır (Başer, 332). Genel anlamda antrenör sporcuların fiziksel, fizyolojik, zihinsel, duygusal(psikolojik) ve sosyal kapasitelerinin amaçlı davranışlarla geliştirilmesine yardımcı olan ve bunun için antrenmanın bilimsel amaçlarını yerine getiren özel eğitim ve öğretim almış kişidir (Konter, 102).

John A.Daly ve Davit A.Parkin, “Antrenör, gösterici, doğrulayıcı ve motive edici bir öğretmendir.” demiştir. (Will Rey, 25) “Bir antrenör olarak bizler öğretmenleriz, oyuncularımız öğrencilerimiz, salonlar da sınıflarımızdır. Antrenörlük öğretmenlikten ilham alır” demiştir. Ucla Basketbol Takımı'nın koçu (Jhon Wodden, 9) “Antrenörlük yaparken kendimi bir öğretmen gibi düşünürüm. Öğretmenler, öğretme alt yapısı olmayan antrenörlere göre öğrenme kurallarını daha iyi takip ederler. Antrenörler de öğretmenden başka bir şey değildir. Antrenörlük yapmak isteyenlerin öğrenme eğitimi almaları tavsiyelerim arasındadır” demiştir (Mcgown, 8). Bu örneklerden de anlaşılacağı üzere; antrenörün bir eğitimci bir öğretmen gibi

düşünüldüğünde, çeşitli araştırmacılar tarafından öğretmen nitelikleri ile ilgili yapılan tanımlamalara antrenörlerimiz ne derece uymaktadırlar? Büyükkaragöz ve Çivi'nin beden eğitimi öğretmenleri için belirlediği gibi, yaşam biçimleriyle, giyim ve konuşma tarzlarıyla, insan ilişkileriyle, hem sporcularına hem de topluma örnek olacak bir yapıda mıdır? İçinde yaşadığı toplumda çağdaş değişimlere öncülük yapan, çevresinde olup-bitenlere duyarlı, kendini sürekli yenileyen, üretken bir insan tipi çizilebilir mi? Her türlü özellikleri ile "öğretmen" imajına uygun bir yapıdadır mı? Yoksa antrenörleri farklı bir çerçevede mi incelemek gerekmektedir? Soruları akıllara gelmektedir.

Spor etkinlikleri, doğru kişilerin elinde ve iyi uygulamalarla bireyin kişiliğinde çok etkili olabilmektedir. Sporunun taklit edeceği, benzemeyi istediği ve etkisinin çok büyük olduğu bilinen antrenörlerin ahlak değerleri, yaşayarak öğrenmenin etkili gücü ile çocuğa da aynen yansımaktadır. Bu nedenle model olan antrenör sporunun ahlaksal yapılanmasına, kendisinden bir miras bırakabilir. Bu miras değeri antrenörün ahlak kalitesi kadardır (Kasap, 44). Antrenörlerin takımları ile ilgili tutum ve davranışları, sporcularla olan ilişkileri ve onları yönetmedeki performansları, takım içi uyum açısından büyük önem taşımaktadır. Takımın verimini yüksek düzeye çıkarmak, takımı uyumlu ve mutlu bir hale getirmek için iyi bir yönetim sergilemek ve sporcuları olumlu motive ederek, takım içi uyumlu etkileşime olanak tanımak gereklidir. Antrenörün başarısı, antrenör ile sporcu arasındaki etkili iletişimin nasıl kurulduğuna bağlıdır. Liderlik bunun en basit bileşenidir. Lider; olumlu ve etkili bir iletişimi, pozitif düşünme, güven duyma, doğru davranışları pekiştirme, övme hatta ödüllendirerek gerçekleştirebilir. Başarılı antrenörler genellikle dengeli, kendine hakim sosyal bir kişiliğe sahiptirler ve dünya görüşleri performans üzerine kuruludur. Antrenörlük karşılıklı iletişim ve etkileşimle, diğerlerini etkileme ve yönlendirmeye dayalı bir liderlik sanatıdır. Etkili bir iletişim, etkili çalışmanın ilk kuralıdır. (Tutko & Richard, 28) iletişim için, "Antrenör ne kadar bilgili olursa olsun, sporcunun fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarının ne kadar farkında olursa olsun, iletişim olmadıkça önemli değildir" demıştır.

Sporda takım içi işlevsellikte, yardımlaşma, dayanışma, güven ve destek esastır (Başaran). Ayrıca motivasyonun sağlanmasında, takım üyelerinin gereksinimlerini karşılayacak bir iş ortamının yaratılması takım üzerinde olumlu bir etki yaratarak işlevsel kaliteyi de yükseltecektir. Antrenörlerin bedensel ve düşünsel emeklerinin karşılığı olan ücretlerinin değeri; ekonomik güçlerinin yanında, antrenörlüğün değerini yükseltmekte ve toplumsal anlamda güvenlik duygusu, sosyal statü, saygınlık kazanma, toplumsal kabul görme gibi bazı etkileri de beraberinde getirmektedir.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, Bursa ili voleybol antrenörlerinin sosyal tercihlerini ve mesleki yapılarını tespit ederek, bir eğitimcide bulunması gereken davranışları gösterip göstermediğini belirlemek, antrenörlerin işlevsel sorunlarını, mesleki beklentilerini ortaya koyarak ilgililere mesajlar ve öneriler sunmaktır.

Araştırmanın Önemi: Bu çalışmada, voleybol antrenörlerinin kişilik ve sosyal durumlarını saptayarak, düşünceleri ortaya koymanın, grubun önem ve etkinliğini arttırmaya yönelik çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Problem: Türkiye’de değişik kademelerde görev alan voleybol antrenörlerinin sosyal tercihleri ve mesleklerine bakışları nasıldır?

Alt Problemler:

1. Voleybol Antrenörlerinin sosyal tercihleri nelerdir?
2. Voleybol Antrenörlerinin mesleklerinden memnuniyet durumları ve mesleğe bakışları nasıldır?
3. Voleybol Antrenörlerinin, mesleki iletişim ve ilişkilerde beklentileri nelerdir?
4. Voleybol Antrenörlerinin mesleki sorunları ve çözüm stratejileri nelerdir?

Sayıtlılar:

Bu çalışmada aşağıdaki sayıtlıdan hareket edilecektir.

1. Voleybol antrenörleri yanıtladıkları bilgilerle, kişisel görüş ve eğilimlerini içtenlikle yansıtmışlardır.

Sınırlılıklar:

1. Bu çalışma G.S.G.M. Eğitim Dairesi Başkanlığının derecelendirdiği anket ulaştırılabilen voleybol antrenörleri ile sınırlıdır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın modeli: Bu çalışma tarama modeli türündendir. Tarama yapılırken anlık durum saptaması tekniği kullanılmıştır.

Evren: Araştırmanın evrenini, Türkiye Voleybol Federasyonu’nun derecelendirme kriterlerine göre resmi statüde belge almış antrenörler oluşturmaktadır. Bu sayılar gençlik Spor Genel Müdürlüğü APK Dairesi

Başkanlığının 2004 yılı rakamlarına göre; 1.Kademe: 2443, 2.Kademede: 641, 3.Kademede: 242, 4.Kademede: 14 kişi olarak belirtilmiş ve ilaveten denklik çalışmalarının sürdüğü resmi olarak açıklanmıştır.

Çalışma grubu, Türkiye Voleybol Federasyonu'nun derecelendirme kriterlerine göre resmi statüde belge almış, tesadüfi örneklem yolu ile formu ulaştırılabilen ve anket formu tasnif sonunda geçerli kılınanlardan oluşmuştur. Değerlendirmeye katılan anket sayısı 130 dur. Anket formları, Gazi Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Müdürlüğü tarafından desteklenen, Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir ve arkadaşları tarafından yapılan "Türkiye Üniversiteleri Öğretim Elemanları Profili" isimli araştırmadan izin alınan bazı sorular, araştırmadaki yer alan uzmanlar tarafından uyarlanarak oluşturuldu. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Analiz sonuçları %, frekans ve ki kare aracılığıyla tespit edilmiştir. Araştırmamıza katılanların ikinci ve üçüncü kademelerde yoğunlaşması, aktif durumda olup kulüp takımı çalıştıranların örnekleme alınmasından kaynaklanmaktadır.

BULGULAR

Bu bölümde, voleybol antrenörlerine (V.A.) yapılan anketlerin değerlendirilmesi sonucu, kişisel bilgi ve mesleki görüntülerini içeren sorulardan toplanan veriler yer almaktadır.

Tablo 1. Voleybol Antrenörlerinin Derecelendirmelerine Göre Dağılımları

Kademeler	n	%
1. Kademe	28	22
2. Kademe	40	31
3. Kademe	54	41
4. Kademe	8	6

Araştırmamızda V.A, 1. kademe (% 22), 2. kademe (% 31), 3. kademe (% 41), 4.kademe (% 6) oranında bir dağılım göstermiştir.

Tablo 2. Voleybol Antrenörlerinin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	n	%
Erkek	109	83,8
Bayan	21	16,2

Araştırmamıza, 109 erkek (% 83,8), 21 bayan (% 16,2) V.A. katılmıştır.

Tablo 3. Voleybol Antrenörlerinin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş Grupları	n	%
17-20	3	2,3
21-25	23	17,7
26-30	24	18,5
31-35	20	15,4
36-40	20	15,4
41-50	40	30,7

Araştırmamıza katılan antrenörlerin yaş dağılımları 41-50 yaş aralığı (% 30,8), 26-30 yaş aralığı (% 18,5), 21-25 aralığı (%17,7), 31-35 ile 36-40 aralığı (% 15,4) oranlarını oluşturmuştur.

Tablo 4. Voleybol Antrenörlerinin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları

Öğrenim Durumu	n	%
Lise	18	14
Üniversite	99	76
Lisans Üstü	13	10

Araştırmamıza katılan antrenörlerin öğrenim durumları incelen-diğinde en yüksek oranı (% 76) üniversite eğitimi alanların oluşturduğu, lisansüstü eğitim yapanların (% 14) oranında olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Voleybol Antrenörlerinin Mesleki Durumlarına Göre Dağılımları

Meslek Durumu	Denek Sayısı	%
Asıl Mesleği	50	38
Asıl Mesleği Olmayan	80	62

Araştırmamıza katılan V.A, voleybol antrenörlüğünü asıl meslekleri olarak yapanların oranı (% 38,5), voleybol antrenörlüğünü yan çalışma alanı olarak sürdürenler(% 61,5) oranındadır.

Tablo 6. Antrenörlerin Meslek Durumlarına Göre Eğitim Düzeyleri

Öğrenim Durumu	Asıl Meslek		Asıl Mesleği Olmayan	
	n	%	n	%
Lise	10	78	8	10
Üniversite	39	20	60	75
Lisans Üstü	1	2	12	15

Araştırmamıza katılan V.A. antrenörlüğü yan meslek olarak sürdürenler ile asıl meslekleri antrenörlük olanların, öğrenim durumlarına bakıldığında, asıl mesleği antrenörlük olanların lise (% 78), antrenörlüğü yan meslek olarak yapanların üniversite (% 75) eğitimi aldıkları ön plana çıkmaktadır.

Tablo 7. V. A, Kültür Sanat Etkinliklerinde Tercihleri

İzleme Tercihleri	n	%
Sinema	98	75,4
Konser	9	6,9
Opera bale	10	7,7
Sergi	6	4,6
Tiyatro	7	5,4

V. A. genelde kültürel etkinlik olarak sinemayı (% 75,4) tercih etmektedirler.

Tablo 8. V. A. Müzik Türü Tercihleri

Tercihleri	n	%	Yaş						Öğrenim Durumu			Asıl Meslek	
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	Lise	Üniv.	Lisans Üstü	Evet	Hayır
Arabesk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk Halk	27	20,8	-	7,4	11,1	14,8	14,8	51,9	-	85,2	14,8	22,2	77,8
Türkçe Pop	52	40,0	-	26,9	19,2	21,2	15,4	17,3	9,6	80,8	9,6	42,3	57,7
Türk Sanat	19	14,6	-	5,3	10,5	15,8	15,8	52,6	36,8	57,9	5,3	42,1	57,9
Caz	5	3,8	40,0	-	-	20,0	-	40,0	20,0	40,0	40,0	40,0	60,0
Batı Klasik	3	2,3	-	33,3	-	-	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	66,7
Yab.Pop	18	13,8	5,6	16,7	38,9	-	22,2	16,7	11,1	88,9	-	27,8	72,2
Diğer	6	4,6	-	33,3	33,3	16,7	-	16,7	33,3	66,7	-	100,0	-
Ki Kare			68,6*						27,3*			13,9*	

V. A. Türkçe Pop (% 40,0) ve Türk Halk Müziği (% 20,8) türü müzikleri dinlemeyi tercih etmektedirler. Yaş, öğrenim durumu ve antrenörlüğün asıl mesleği olup olmamaya göre, müzik türü dinleme tercihlerinde, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

Tablo 9. V. A. Televizyon Programı İzleme Tercihleri

İzleme Terc.	n	%	Kademe				Yaş					
			1	2	3	4	17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50
Dizi	7	5,4	28,6	28,6	28,6	14,3	14,3	14,3	14,3	28,6	14,3	
Film	14	10,9	21,4	21,4	50,0	7,1	-	28,6	35,7	21,4	7,1	7,1
Tartışma	11	8,5	27,3	63,6	9,1	-	-	9,1	36,4	9,1	36,4	9,1
Belgesel	33	25,6	15,2	27,3	57,6	-	-	9,1	18,2	18,2	15,2	39,4
Eğlence	1	0,8	100,0	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-
Haber	19	14,7	15,8	5,3	63,2	15,8	5,3	15,8	10,5	15,8	10,5	42,1
Yarışma	2	1,6	50,0	-	50,0	-	-	-	-	-	-	100,0
Spor	42	32,6	23,8	42,9	26,2	7,1	-	26,2	14,3	14,3	11,9	33,3
Ki-Kare			33,1*				76,2*					

Televizyon izlerken spor (% 32,6) ve belgesel (% 25,6) türü programları tercih etmektedirler. V. A. televizyon programlarını tercihlerinde, kademelerine ve yaşlarına göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 10. V. A. Mesleki Alanları Dışında Aylık Kitap Okuma Sayıları

Okuma Sayıları	n	%	Yaş						Ki Kare
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	
Hiç Okumam	22	16,9	4,5	9,1	18,2	13,6	9,1	45,5	27,1*
1-2	93	71,5	1,1	16,1	20,4	16,1	17,2	29,0	
3-5	11	8,5	-	54,5	-	18,2	9,1	18,2	
6-10	4	3,1	25,0	-	25,0	-	25,0	25,0	

V. A, mesleki alanları dışında kitaplardan ayda 1-2 adet (% 71,5) okumaktadırlar. Yaş aralığında, alanları dışında kitap okuma sayıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0,05$).

Tablo 11. V. A. Alan Dışı Kitap Okuma Tercihleri

Kitap Tercihleri	n	%	Yaş						Ki Kare
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	
Roman	51	40,2	-	17,6	21,6	17,6	15,7	27,5	63,9*
Turizm-Gezi	14	11,0	7,1	7,1	28,6	-	21,4	35,7	
Deneme	8	6,3	-	37,5	-	25,0	12,7	25,0	
Tarih	9	7,1	-	-	11,1	66,7	11,1	11,1	
Dini	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ekonomi	4	3,1	-	-	-	-	-	-	
Şiir	5	3,9	-	20,0	-	20,0	-	100,0	
Hikaye	2	1,6	-	50,0	-	-	-	60,0	
Klasikler	4	3,1	-	-	-	-	25,0	50,0	
Popüler Bilim	13	10,2	7,7	38,5	30,8	-	7,7	75,0	
Diğer	17	13,4	5,9	17,6	17,6	5,9	29,4	15,4	

Alan dışında roman (% 40,2) türü kitapları okuma eğiliminde oldukları görülmektedir. Yaş düzeylerine göre, alanları dışında kitap okuma tercihlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 12. V.A. Yabancı Dil Bilme Düzeyleri

Dil Bilme Düzeyleri	n	%	Kademe				Yaş					
			1	2	3	4	17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50
Hiç Bilmeyen	17	13,1	52,9	11,8	29,4	5,9	11,8	5,9	17,6	5,9	17,6	41,2
Orta Düzey	103	79,2	15,5	35,0	42,7	6,8	1,0	18,4	19,4	18,4	12,6	30,1
İleri Düzey	10	7,7	30,0	20,0	50,0	-	-	30,0	10,0	-	40,0	20,0
Ki Kare			14,3*				19,0*					

Antrenörler yabancı dil bilme düzeylerini, orta derecede biliyorum (% 79,2), hiç bilmiyorum (% 13,1), ileri düzeyde biliyorum (% 7,7) şeklinde belirtmişlerdir. Antrenörlerin yabancı dil bilme düzeyleri, kademelere ve yaşlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$).

Tablo 13. V. A. En Yüksek Harcamaları

Harcamalar	n	%	Meslek		Ki Kare
			Asıl Mesleğim	Asıl Mesleğim Değil	
Kira	22	16,9	40,9	59,1	18,3*
Gıda	43	33,1	23,3	76,7	
Ulaşım	8	6,2	62,5	37,5	
Kişisel Bakım	3	2,3	100,0	-	
Kooperatif Taksiti	3	2,3	-	100,0	
Giyim	13	10,0	69,2	30,8	
Eğitim	16	12,3	37,5	62,5	
Sağlık	2	1,5	50,0	50,0	
Otomobil Taksiti	8	6,2	37,5	62,5	
Diğer	12	9,2	33,3	66,7	

V. A, en yüksek gıda (% 33,1) ile kira (% 16,9) harcaması yapmaktadırlar. Voleybol antrenörlüğünün asıl mesleği olup olmamaya göre, yapılan harcamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 14. V. A.Yurt Dışına Çıkma Dağılımları

	n	%	Kademeleri				Ki kare
			1	2	3	4	
Çıkanlar	55	42,3	5,5	41,8	41,8	10,9	18,7*
Çıkmayanlar	75	57,7	33,3	22,7	41,3	2,7	

V.A, (% 42,3)'ü yurt dışına çıkmıştır. Kademelere göre incelendiğinde, kademeler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 15. V.A.Yurt Dışına Çıkma Nedenleri

Çıkma Nedenleri	n	%	Öğrenim Durumu			Ki kare
			Lise	Üniversite	Lisans Üstü	
Öğrenim	4	7,1	50,0	50,0	-	23,6*
Hakem gözlemci	-	-	-	-	-	
Takım antrenörü	16	28,6	25,0	68,8	6,3	
Bilimsel toplantı	6	10,7	16,7	50,0	33,3	
Gelişim kursu	2	3,6	50,0	50,0	-	
Karşılaşma izleme	3	5,4	100,0	-	-	
Diğer(gezi,ziyaret)	25	44,6	4,0	88,0	8,0	

Antrenörlerin yurt dışına çıkışları genellikle gezi ve seyahat amacıyla olmuştur (% 44,6). Diğer nedenlerden yurt dışı çıkış alanları ile ilgili olan takım antrenörlüğü (% 28,6) olarak görülmektedir. Yurt dışına çıkmada, öğrenim durumlarına göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 16. V. A. Sivil Toplum Örgütlerine Üyelik Durumu

Üyelik Durumları	n	%	Yaş						Öğrenim Durumu			Kademe			
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	Lise	Üniv.	Lisans Üstü	1	2	3	4
Evet	57	44,5	1,8	8,8	14,0	12,3	22,8	40,4	15,8	68,4	15,8	17,5	22,8	47,4	12,3
Hayır	71	55,5	2,8	23,9	22,5	18,3	9,9	22,5	12,7	84,5	2,8	23,9	38,0	36,6	1,4
Ki Kare			13,0*						7,5*			9,8*			

V. A, sivil toplum örgütlerine üye olanların (% 44,5) üye olmayanların % 55,5) oranında olduğu görülmektedir. Sivil toplum örgütlerine üyeliklerinde, kademe, öğrenim durumu ve yaşlarına göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<0.05$).

Tablo 17. V. A, Önemli Gördükleri Sivil Toplum Örgütleri

Önemli Gördükleri	n	%	Yaş						Asıl Meslek	
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	Evet	Hayır
Sendikalar	30	25,8	-	6,7	13,3	13,3	23,3	43,3	13,3	86,7
Hemşehri Kuruluşları	5	4,3	20,0	-	20,0	20,0	40,0	-	20,0	80,0
Dernekler	38	32,8	5,3	15,8	26,3	5,3	15,8	31,6	50,0	50,0
Meslek Kuruluşları	21	18,1	-	19,0	9,5	14,3	9,5	47,6	61,9	38,1
Diğer	22	19,0	-	23,8	28,6	28,6	9,5	9,5	38,1	61,9
Ki Kare			38,0*						16,3*	

V.A, sivil toplum örgütlerinden dernekleri (% 32,8) ve sendikaları (% 25,8) önemli görmektedirler. Antrenörlerin yaşlarına ve antrenörlüğün asıl meslek olup olmasına göre, önemli gördükleri sivil toplum örgütleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 18. V.A, Antrenörlükten Memnuniyet Durumları

Memnuniyet Durumu	n	%	Öğrenim Durumu			
			Lise	Üniversite	Lisans Üstü	Ki Kare
Memnunum	12,2	93,8	13,9	77,9	8,2	7,2*
Memnun Değilim	8	6,2	12,5	50,0	37,5	

V.A, mesleklerinden memnun (% 93,8) olduklarını belirtmişlerdir. Öğrenim durumlarına göre, meslek memnuniyeti açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($P<0.05$).

Tablo19. V.A, Antrenörlüğü Özelliklerine Göre Değerlendirme Tercihleri

	n	%	Yaş						Asıl Meslek	
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	Evet	Hayır
Herkese Uygun Bir İş	2	1,5	50,0	50,0	-	17,6	12,1	34,1	50,0	50,0
Özel Çaba Gerektiren	91	70,0	1,1	16,5	18,7	10,8	24,3	24,3	29,7	70,3
Oldukça Zor	37	28,5	2,7	18,9	18,9	15,4	15,4	30,8	59,5	40,5
Ki Kare			27,4*						10,0*	

V. A, antrenörlüğü özel çaba gerektiren (% 70,0) ve oldukça zor bir iş (% 28,5) olarak tanımlamaktadırlar. Antrenörlüğü değerlendirmede, yaş gruplarına ve mesleki yapıya göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo20. V. A, Sporcularında Görmek İstedikleri Özellikler

Özellikler	n	%
Açık düşünceli	8	6,2
Ağırbaşlı	1	0,8
Dürüst	21	16,3
İtaatkar	2	1,6
Güler yüzlü	1	0,8
Planlı	12	9,3
Çalışkan	66	51,2
Paylaşımçı	18	14,0

V.A, sporcularının, çalışkan (% 51.2) ve dürüst (%16.3) bir kişiliğe sahip olmasını istemekteler.

Tablo 21. V. A, Sporcularında Görmek İstemedikleri Özellikler

Özellikler	n	%
Uyumsuz	62	47,7
Hoşgörüsüz	3	2,3
Tutarsız	19	14,6
Düzensiz	10	7,7
Kibirli	12	9,2
Dedikoducu	24	18,5

V.A, Uyumsuz (% 47,7) ve dedikoducu (% 18,5) özellikte sporcu ile çalışmak istememektedirler.

Tablo 22. V.A, Meslek Gruplarında Görmek İstedikleri Olumlu Özellikler

Özellikler	n	%
Açık düşünceli	8	6,2
Ağırbaşlı	-	
Dürüst	16	12,3
Bilimsel	27	20,8
Güler yüzlü	1	0,8
Planlı	44	33,8
Çalışkan	24	18,5
Paylaşımçı	10	7,7

V.A, meslektaşlarını planlı (% 33,8), çalışkan (% 18,5) ve bilimsel değerlere önem veren (% 20,8) yapıda olması özelliğine önem vermektedirler.

Tablo 23. V.A, Meslek Gruplarında Görmek İstemedikleri Özellikler

Özellikler	n	%	Cinsiyet		Ki kare
			Erkek	Bayan	
Acımasız	7	5,4	42,9	57,1	20,6*
Hoşgörüsüz	13	10,1	92,3	7,7	
Tutarsız	36	27,9	69,4	30,6	
Düzensiz	23	17,8	87,0	13,0	
Kibirli	12	9,3	91,7	8,3	
Dedikoducu	38	29,5	97,4	2,6	

V.A, meslektaşlarının, dedikoducu (% 29,5) ve tutarsız (% 27,9) yapı özellikleri göstermesini istememektedirler. İstenmeyen özellikler açısından cinsiyetler göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 24. V.A, Antrenörlükte Kademe Yükseltme Standartlarının Uygunluğu

Uygunluk	n	%	Kademe				Cinsiyet		Yaş					
			1	2	3	4	Erkek	Bayan	17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50
EVET	12	9,2	50,0	25,0	16,7	8,3	58,3	41,7	-	41,7	25,0	25,0	-	8,3
BAZEN	31	23,8	16,1	51,6	32,3	-	80,6	19,4	3,2	9,7	32,3	16,1	22,6	16,1
HAYIR	87	66,9	19,5	24,1	48,3	8,0	88,5	11,5	2,3	17,2	12,6	13,8	14,9	39,1
Ki kare			16,7*				7,4*		20,3*					

V.A, antrenörlük kademe yükseltme kriterlerini uygun bulmadıklarını (% 66,9) belirtmişlerdir. Kademe yükseltme standartları uygunluğunda, kademelere, cinsiyetlere ve yaşlara göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 25. V. A, Antrenörlüğün En Önemli Sorunu

Önemli sorun tercihleri	n	%
Ücret düşüklüğü	33	25,6
Yetersiz prestij	5	3,9
Çalışma koşulları	65	50,4
Sporcu azlığı	5	3,9
Gelişmelerin izlenme zorlukları	7	5,4
Acımasız rekabet ortamı	14	10,9

V.A, en önemli mesleki sorunlarının, çalışma koşulları (% 50,4) ile ücret düşüklüğü (% 25,6) olduğu görülmektedir.

Tablo 26. V.A, Meslektaşlarıyla Çatışmaları

Kademe	n	%	Yaş						Ki Kare
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	
EVET	13	10,0	-	15,4	-	-	30,8	53,8	20,6*
BAZEN	66	50,8	4,5	12,1	25,8	21,2	10,6	25,8	
HAYIR	51	39,2	-	25,5	13,7	11,8	17,6	31,4	

V. A, meslektaşlarıyla bazen (% 50,8) çatışma yaşadıklarını belirtmişlerdir. Meslektaşlarla çatışma yaşamada, yaşlara göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 27. V.A, Sorun Çözme Yöntemleri

Çözüm yöntemleri	n	%	Yaş						Ki Kare
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	
Konuşarak çözerim	65	50,0	3,1	16,9	18,5	16,9	12,3	32,3	57,2*
Uzmandan yardım alırım	24	18,5	-	29,2	25,0	16,7	12,5	16,7	
Arkadaşımdan Yardım Alırım	13	10,0	-	-	15,4	7,7	30,8	46,2	
Kavga ederim	1	0,8	100,0	-	-	-	-	-	
Her koşulda mutlaka çözerim	24	18,5	-	20,8	16,7	12,5	16,7	33,3	
Sorunlu yerde çalışmam	3	2,3	-	-	-	33,3	33,3	33,3	

V. A, sorunla karşılaştığında, çözüm yöntemlerini, konuşarak (% 50,0) ve uzmandan destek alma (% 18,5) şeklinde belirtmişlerdir. Çözüm yöntemlerinde, yaşlara göre, istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 28. V. A, Fikir Ayrılığına Düşüklerindeki Stratejileri

İzledikleri stratejiler	n	%	Yaş						Ki Kare
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	
Doğruluğuna inandığım görüşü savunurum	23	17,7	-	21,7	13,0	13,0	17,4	34,8	46,2*
Fikirlerimi analiz eder, diğerlerini de dinlerim	104	80,0	1,9	17,3	19,2	16,3	15,4	29,8	
Fikirlerimi söylemede ısrara etmem	-	-	-	-	-	-	-	-	
İlişkileri bozmamak için fikir söylemem	1	0,8	100,0	-	-	-	-	-	
Diğer davranış biçimleri	2	1,5	-	-	50,0	-	-	50,0	

V. A, takımdaki fikir ayrılıklarındaki stratejileri, kendi fikirlerini analiz ederek diğerlerinin de dinlenmesi şeklinde olduğunu belirtmişlerdir (% 80,0). Yaşlara göre, izlenecek stratejiler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 29. V.A, Türkiye'nin Gelecekte Karşılaşabileceği Sorunlar İle İlgili Görüşleri

Görüşleri	n	%	Yaş						Asıl Meslek	
			17-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-50	Evet	Hayır
Ulusal kimliğin zayıflaması	46	36,5	2,2	13,0	17,4	10,9	19,6	37,0	28,3	71,7
Yerli yatırımcıların güç kaybetmesi	10	7,9	-	30,0	10,0	30,0	10,0	20,0	70,0	30,0
Bağımsızlığın kısıtlanması	13	10,3	-	30,8	23,1	23,1	-	23,1	53,8	46,2
Yıkıcı akımların kuvvetlenmesi	9	7,1	-	22,2	33,3	11,1	11,1	22,2	77,8	22,2
Tarım kesiminin zayıflaması	5	4,0	-	-	20,0	20,0	20,0	40,0	60,0	40,0
Kökten dinci akımların güçlenmesi	39	31,0	-	15,4	17,9	15,4	20,5	30,8	28,2	71,8
Dinsel değerlerin zayıflaması	4	3,2	50,0	50,0	-	-	-	-	50,0	50,0
Ki Kare			58,5*						16,1*	

V. A, Türkiye'nin gelecekte karşılaşılabileceği en önemli sorunları, ulusal kimliğin zayıflaması (% 36,5) ve kökten dinci akımların güçlenmesi (% 31,0) şeklinde yanıtlamışlardır. Yaş gruplarına ve antrenörlüğün asıl mesleği olup olmamalarına göre, belirttikleri sorunlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Tartışma ve Sonuç

Günümüzde eğitimci kriterleri, niteliği ve özellikleri sürekli yükselmeler göstermektedir. Bu çerçevede bilimsel yapısı ön plana çıkan spor branşlarında antrenörlük mesleğinin de kendini yenilemesi ve çağdaş eğitimin gereği olan değerleri içine alması beklenmektedir. Araştırmamıza katılan antrenörlerin, lisans eğitimlerini tamamlayanların oranının % 76, lisansüstü eğitim alanların oranının % 14 olması, voleybol antrenörlerinin akademik alanda da yükselmeye başladığının bir göstergesidir. Katılan antrenörlerin yüksek yaş aralığında olması, ülkemizde ligler düzeyinde takım çalıştırıcılarının önemli bir grubunun tecrübeli ve deneyimlilerden oluştuğu söylenebilir. Ancak ülkemizde antrenörlük yapanların önemli bir oranının (% 61,5) bu işi yan meslek olarak sürdürmeleri, voleybol antrenörlüğünü ikincil iş grubu özelliğine sokmaktadır. Bunun birinci nedeni antrenörlerin de belirttiği üzere çalışma koşullarının uygunsuzluğu ve kazancın yetersiz olması ikinci olarak da beden eğitimi öğretmenleri ile üniversitelerde öğretim elemanı olarak çalışanların, antrenörlüğe çeşitli düzeylerde katılmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

Voleybol antrenörleri, kültür sanat etkinliklerinde genellikle sinemayı (% 75,4) tercih etmektedirler. Türk Müziği dinlemekte ve Türkçe Pop (% 40,0), Türk Halk (% 20,8) ve Türk Sanat (% 14,6) müziği türünü tercih etmektedirler. Müzik dinleme tercihlerinde; öğrenim, mesleki durum ve yaşa göre istatistiksel olarak farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Antrenörlerin ilerleyen yaşlarda, Türk Sanat Müziğine ve Türk Halk Müziğine daha fazla ilgi duydukları görülmektedir. Televizyon izlerken, genellikle spor türü programlara (% 32,6) ilgi göstermeleri, kendi meslekleriyle ilgili olarak açıklanabilir.

Antrenörlerin, % 71,5'i ayda 1-2 adet meslek dışı kitap okuduğu ve genellikle roman (% 40,2) türü yayınlara ilgi duyduğu tespit edilmiştir. Antrenörlerin kitap okuma sayıları ve tercihlerinde, yaşlara göre istatistiksel fark bulunmuştur ($p<0,05$). Alanları dışında hiç kitap okumayanlar ise % 16,9 oranında bulunmuştur. Antrenörlerin % 79,2'si orta düzeyde yabancı dil bildiklerini belirtmişlerdir. Antrenörlerin yurt dışına çıkışlarının mesleki bağlantısı takım antrenörü olarak (% 28,6) takımlarının dış ülkelerdeki

takımlarla karşılaşmaya gittiklerinde olmuştur. Yurt dışına çıkanlar ile çıkmayanlar arasında, kademelere göre istatistiksel olarak anlamlı fark vardır($p<0.05$).

Ülkemizdeki eğitimcilerin yaşadığı sorunlarla antrenörlerin sorunları benzerlik göstermektedir. Antrenörlerin aldıkları ücretler, sosyal ve kültürel olarak gelişmelerini etkilemekte olup onları ek bir işte çalışmaya zorlamaktadır. Antrenörler harcamalarını genellikle gıdaya (% 33,1) ve kiraya (% 16,9) yaptıklarını belirtmişlerdir. Eğitim Bir Sen öğretmenler üzerinde yaptığı bir araştırmada, öğretmenlerin maaşlarının yaklaşık dörtte birinin kira harcamalarına, üçte birinin de gıda harcamalarına gittiğini belirtmiştir. Araştırmalardan da anlaşılacağı üzere, eğitim işiyle uğraşanların en önemli sorunlarının başında, ücretlerinin düşük olmasının geldiği söylenebilir. Voleybol antrenörlüğü asıl mesleği olanlar ile asıl mesleği antrenörlük olmayanların yaptığı harcamalar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Araştırmamıza katılan voleybol antrenörlerinin, % 44,5'i sivil toplum örgütlerine üyedir. Sivil toplum örgütlerine üyelik tercihlerinde, yaş, öğrenim durumu ve kademelere göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur($p<0.05$). Antrenörlüğün ilk yıllarında üyelik tercih edilmese de, ilerleyen yıllarında üye oldukları görülmektedir. Antrenörler, dernekleri (% 32,8) ve sendikaları (% 25,8), önemli sivil toplum örgütü olarak görmektedirler. Antrenörlerin, yaşlarına ve antrenörlüğün asıl meslek olup olmamasına göre, önemli gördükleri sivil toplum örgütleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır($p<0.05$).

Antrenörler büyük oranda (% 93,8) mesleklerinden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Öğrenim durumlarına göre, memnun olup olmamalarında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0.05$). Antrenörlere göre meslekleri, özel çaba gerektiren (% 70,0) ve oldukça zor (% 28,5) bir meslektir. Antrenörlüğü özelliklerine göre değerlendirmede, yaşa ve mesleki yapıya göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$).

Eğiticiler, eğittiği kişilerin kendi felsefi düşüncesine göre davranış göstermelerini, bu düşüncesi dışında kalanların davranışlarını ise istenmeyen davranış biçimi olarak kabul eder (Good ve Brophy 74). Araştırmamızda, antrenörlerin, sporcuda görmek istedikleri özellikler olarak, çalışkanlık (% 51,2) ve dürüstlük (% 16,3), istenmeyen davranışlar olarak uyumsuzluk (% 47,7) ve dedikoduculuk (% 18,5) olarak belirtilmiştir. Yine antrenörler; beraber çalıştıkları veya beraber zaman geçirdikleri meslektaşlarının, planlı (% 33,8), bilimsel (% 20,8) ve çalışkan (% 18,5) davranış biçimleri göstermeleri beklentisi içinde olduklarını belirtmişlerdir. Antrenörler,

dedikoducu (% 29,5) ve tutarsız (% 27,9) yapıyı antrenörlerin istenmeyen davranışları olarak belirtmişlerdir. Antrenörlerin, meslektaşlarında görmek istemedikleri davranış özelliklerinde, cinsiyetlere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Araştırmamıza katılan antrenörler, kademelerdeki yükseltme standartlarını uygun bulmamaktadırlar (% 66,9). Kademe yükseltme standartları uygunluğundaki görüşler arasında, kademelere, cinsiyetlere ve yaşlara göre, istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<0,05$). Araştırmamızda, antrenörler, çalışma koşulları (% 50,4), ücret düşüklüğü (% 25,6), ve acımasız rekabet ortamını (% 10,9) en önemli sorunları olarak görmekte-dirler. İnsan etkileşiminin bir sonucu olan çatışmanın yıkıcı olanları iş doyumunu olumsuz etkileyebileceği gibi, iş doyumunu düşük olan bir iş görenin kendisi ve çevresini olumsuz olarak algılamasıyla da çatışmaya girme olasılığı artabilir (Gümüşeli 30). Araştırmamıza katılan antrenörler, meslektaşlarıyla bazen çatışma yaşadıklarını (% 50,8), sorunları konuşarak diyalog ile çözme (% 50,0) yolunu benimsediklerini ve fikir ayrılıklarında mutlaka kendi fikirlerini analiz ettiklerini ve diğer tarafları dinlediklerini (% 80) belirtmişlerdir. Antrenörlerin çatışmalara girme ve bunları çözme yöntem ve stratejilerinde yaşlara göre istatistiksel olarak fark vardır ($p<0,05$). Bu sonuçlara göre, antrenörlerin, yapıcı, birleştirici, açık bir iletişim ve liderlik özelliklerine sahip özelliklerle örtüşen bir yapı sergilediklerini söyleyebiliriz. Yaşanan çatışmaların, çalışanların moralini bozduğu ve iş verimini etkilediği sonucundan hareketle, bir arada eğitim işlevi görenlerin birbirlerini tanımalarına olanak sağlamak için örgüt geliştirme tekniklerine başvurulması uygun görülmektedir (Eren 496). Araştırmaya katılan antrenörler, Türkiye'nin gelecekte, ulusal kimliğin zayıflaması (% 36,5) ve kökten dinci akımların güçlenmesi (% 31,0) gibi sorunlarla karşı karşıya kalabileceği görüşündedirler.

Sporcuların eğitimde nitelik geliştirme aslında antrenörlerin niteliğini geliştirmekle eşanlamlıdır. Antrenörün niteliği sporcunun, sporcunun niteliği, ülke sporunun niteliğinin yükselmesinde temel unsurlardır. Gerçek antrenör; sosyal, dinamik, özgür ve bilimsel düşünebilen, sporcularını çağdaş spor anlayışı gereklerine göre yetiştirmeyi ilke edinen, sınırsız özverili ve durmaksızın çalışan kişidir.

Antrenörlerin hangi niteliklere sahip olması gerektiği konusundaki çalışmaların çoğalarak devam etmesi ve yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, antrenör yetiştiren kurumlarda ve kademe eğitimlerinde öğrenim görenlerin yönlendirilerek, antrenör olacakların niteliklerinin bu ilkeler ve özellikler çerçevesinde yükseltilmesi ülke sporunun geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Beden eğitimi ve Spor Yüksek Okullarının antrenörlük programı uygulayan bölümlerinden mezun edilen öğrencilerin yetiştirilmesine önem verilmeli bununla ilgili olarak spor bilimlerinin bütün alanlarında, ortamı ve koşulları hazırlanmış üniversitelerde, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimine öncelik verilmelidir. Yine beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı uygulayan yüksekokullar, koordineli ve sistemli olarak ve yeterlilikleri ölçüsünde antrenörlük mesleğine ilişkin çeşitli özel konularda kongre, sempozyum ve paneller düzenlemelidirler.

Kaynakça

- Başaran, İ. E. “Örgütsel Davranış” Gül Yayınevi. 2. Basım. Ankara.1991.
- Başer, E. “Uygulamalı Spor Psikolojisi” Ankara: Bağırhan Yayınevi,1998.
- Büyükkaragöz, S. Çivi, C. “Genel Öğretim Metotları”. İstanbul: Betaş Yayın Dağıtım. 1999.
- Eğitim-Bir-Sen “Öğretmen Sorunları Araştırması” Ankara: Uyum Ajans, 2004.
- Eren.E, “Yönetim ve Organizasyon”. İstanbul: Beta Basım Dağıtım. 2. Baskı. 1993.
- Good, T .L.And Brophy, J. E. “Looking in Classrooms”. 8th Edition, Longman Inc.New York. 2000.
- Gümüşeli,A.İ. “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Çatışma Yöntemi Stilleri ve Öğretmenlerin İş Doyumları Arasındaki İlişki” A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi.2004, Sayı 1. [http:// egitim.nigde.edu.tr/](http://egitim.nigde.edu.tr/)
- Jhon Wodden, Uygulamada Motor Öğrenme. Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi. Ankara. Hacettepe Üniversitesi. 2001.
- Kasap, H. “Spor Eğitiminde Rekabetçi, Bireysel ve İşbirliği Yaklaşımları” Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı Sempozyumu II Kitabı. 21-23 Aralık Bursa: Uludağ Üniversitesi Yay: 2001.
- Konter, E. “Bir Lider Olarak Antrenör” İstanbul. Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Korkmaz, F. “Voleybol Teknik Taktik” Bursa: Ekin Kitapevi. 2003.
- M. Çağatay ÖZDEMİR, Galip YÜKSEL, Necati CEMALOĞLU ve Diğerleri, Türkiye Öğretim Elemanları Profili, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2005.
- Mcgown, C. “Uygulamada Motor Öğrenme” Çeviren: Rüştü Şahin. Voleybol Bilim Ve Teknoloji Dergisi. Ankara. Hacettepe Üniversitesi. S.23.2000.
- Rey, Will. “Daha İyi Antrenör Olmak” Çeviren: Baytimur, G. Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi. Ankara. Hacettepe Üniversitesi. Sayı : 27. 2002.
- Tutku ve Richard, “Antrenörün Rollerii-II” Çeviren: Hakan Sunay. Voleybol Bilim Ve Teknoloji Dergisi. Ankara. Hacettepe Üniversitesi. 2002.
- Velasko, J. “FIVB Asya Antrenörleri Semineri” Çeviren: Yıldırım T. Şubat. 2002. SİM Matbaacılık. ANKARA.

Social Preferences of The Volleyball Trainers in Turkey And Their Attitudes Towards Their Profession

Summary

A sports education at high standards requires qualified trainers and strong, talented sportsmen. In order to bring up quality sportsmen, it is essential that appropriate talents be scouted as early as possible and equipped with excellent technique training. In attempt to increase the success of the sportsmen involving in sports, physiologists, psychologists, sociologists, movement scientists, nutrition experts, sports referees put an intensive effort. Trainers, who evaluate all data and try to apply the highest training to their students, are in the most important position. Generally a coach is a person who has taken special education on physical, physiological, mental, emotional (psychological), and social capacities of sportsmen, trying to improve these by planned behaviors, applying the scientific purposes of the sports. If in right hands, and by the help of good applications, sports activities can be very effective on person's character. The high moral values of the trainers, who are a model and being imitated, directly pass to the child by experiencing life. Because of this, the coach can bequeath from himself to the moral development of the child. The value of this bequeath is as the moral quality of the coach.

Successful trainers are usually balanced, having a self-controlled social personality, and their view of the world is based on performance. Coaching is a leadership art, which is based on mutual influence and direction of others. An effective influence is the first rule of the effective work.

The aim of this study is to determine whether volleyball coaches in Bursa show the behaviors that a volleyball coach should have, by looking at their social preferences and professional structures, and to give messages and advice to whom it may concern by pointing out to the functional problems, and professional expectations of the coaches.

In this research, it is thought that determining the social status of volleyball trainers, and revealing their ideas will help in attempts of improving the importance and effectiveness of the group.

This research is in review mode. Instant statement determination technique has been used while reviewing.

In the scope of the research is the trainers who have taken official certificate according to the classification criteria of Turkish Volleyball Federation. These numbers, according to the 2004 numbers of APK Head Division of Sports General Directory has been stated as follows and noted that equitation process is going on; 1st phase 2443, 2nd phase 641, 3rd phase 242, 4th phase 14.

The work group is formed of the ones who have officially taken a certificate according to Turkish Volleyball Federation criteria. Evaluated questionnaire number is 130. The questionnaire forms were prepared by the experts in this study, having the permission to adopt some of the questions that were prepared by Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir and his friends in “Lecturers Profile at Turkish Universities” study, which is also supported by Gazi University Scientific Research Directory. The data in this research has been analyzed by the help of SPSS program. Analysis results have been evaluated regarding %, frequency, and ki square. The reason why subjects are mostly from 2nd and 3rd phases is due to the fact that they are actively training a club team.

If the education level of the trainers is considered, 76 % of them are university graduates. Again, 61,5 % of the trainers are doing coaching as an additional job. Trainers who think that coaching is a profession requiring special effort have commented that they are happy of doing that profession. Trainers who have been seeing problem in their function area have commented that they have conflicts with their colleagues sometimes.

Improving the quality of the sportsmen means improving the quality of the trainers. The quality of the trainer raises the quality of the sportsmen; the quality of the sportsmen raises the quality of the country sports. It is vital that researches on what qualifications a trainer should have are going on increasingly, and well determined, and that establishments and institutions that educate or bring up coaches put more effort and concern while doing this regarding the results of these researches. This is important considering the future of the sports.